

สาขาประมงเกษตรดีเด่น

นายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น

อายุ ๕๒ ปี

การศึกษา ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์การเดินเรือ ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี
สถาบันสมทบมหาวิทยาลัยบูรพา

สถานภาพ สมรส

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๙๐/๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลสวนหลวง อำเภอกะทู้มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร ๗๔๑๑๐

โทรศัพท์ ๐๘-๑๓๑๓-๗๖๙๐

อาชีพ เกษตรกร

คุณลักษณะส่วนบุคคล

นายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น ดำเนินกิจกรรมการเพาะพันธุ์ และเลี้ยงปลากัดสวยงาม โดยเริ่มจากการเลี้ยงไว้เพื่อความสวยงามเป็นงานอดิเรก และมีการแลกเปลี่ยนซื้อขายกันภายในกลุ่มเล็ก ๆ ของผู้เลี้ยงปลากัด แล้วจึงเป็นโอกาสได้พัฒนามาเป็นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวจากฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำขนาดเล็กยกระดับเป็นฟาร์มขนาดกลาง ภายใต้ชื่อ เยาวลักษณ์ฟาร์ม พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงปลากัดสวยงามในจังหวัดสมุทรสาคร ภายใต้ชื่อกลุ่ม Betta Sakorn และจังหวัดใกล้เคียง อีกทั้งเป็นผู้รวบรวมและส่งออกปลากัดสวยงามไปยังต่างประเทศ เป็นบุคคลตัวอย่าง ที่มีความขยัน มานะอดทน ใช้เวลาว่างในการคิดค้นพัฒนาพันธุ์ปลากัดให้มีความสวยงาม มีสีสันแปลกตา และพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบการเลี้ยงให้สามารถลดต้นทุนการผลิตสามารถพึ่งพาตนเอง และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเพาะพันธุ์และเลี้ยงปลากัดสวยงามแบบครบวงจรของจังหวัดสมุทรสาคร

ผลงานสร้างคุณประโยชน์

นายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น คิดค้นและพัฒนาสายพันธุ์ปลากัดสวยงามที่มีชื่อทางการค้าว่า “เรดดราก้อน” ได้เป็นคนแรกของโลก โดยพัฒนาจากปลากัดดั้งเดิม (beta splendens) กับปลากัดปามหาชัย (beta mahachaiensis) โดยปลากัด red dragon มีการพัฒนาการต่อยอดตามลำดับดังนี้ ระยะเวลา (generation ๑) พัฒนาการจากปลาที่มีเกล็ดบริเวณลำตัวเงาแวววาวและมีครีบทั้งหมดเป็นสีแดง (red dragon) เปลี่ยนเป็นปลาที่มีครีบเป็นสีอื่น ๆ เช่น ครีบสีดำ (black dragon) ครีบสีเหลือง (yellow dragon) ครีบสีส้ม (orange dragon) ระยะเวลาที่ ๒ (generation ๒) พัฒนารูปทรงเป็นปลากัดครีบยาวหางพระจันทร์ครึ่งดวง (half moon) ปลากัดครีบยาวสองหางคู่ (full moon) และระยะปัจจุบัน (generation ๓) ถูกต่อยอดพัฒนาสีและรูปทรงให้มีความหลากหลาย แปลกตา แต่ก็ยังคงจุดเด่นที่มีเกล็ดเงาแวววาว

การพัฒนาอาชีพเพาะเลี้ยงปลากัดสวยงามให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้นด้วยการลดต้นทุนในการผลิต โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้ใบหูกวาง ใบกล้วยใส่ในบ่อเลี้ยง (ปรับสมดุลตามธรรมชาติ) ช่วยบำบัดน้ำในบ่อเลี้ยง ไม่ต้องเปลี่ยนถ่ายน้ำบ่อย สภาพแวดล้อมดี ปลากัดเจริญเติบโตเร็ว และนำสมุนไพรพื้นบ้านและจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง (PSB) มาใช้ในการเลี้ยงปลากัดทำให้ปลาแข็งแรงเป็นการลดการใช้สารเคมี (ยาฆ่าเชื้อ)

การพัฒนาารูปแบบการเลี้ยงปลากัด เช่น การเลี้ยงปลากัดในขวดน้ำพลาสติกที่หลีกเลี่ยงการใช้แล้ว แทนการเลี้ยงในขวดแก้วแบน ทำให้ลดต้นทุนในการเลี้ยงและไม่เกิดอันตราย สะดวกต่อการทำความสะอาด ทำให้เชื้อโรคต่างๆ ถูกทำลาย ส่งผลให้พ่อพันธุ์แม่พันธุ์ปลาแข็งแรง ไม่เกิดโรค

เยาวลักษณ์ฟาร์ม ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามเพื่อการส่งออก GAP สถานประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก (สอ.๓) และสถานรวบรวมสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก (สอ.๔) จากกรมประมง ได้รับการรับรองเป็นฟาร์มปลอดเชื้อ Megalocytivirus จากกองวิจัยและพัฒนาสุขภาพสัตว์น้ำ และมาตรฐานฟาร์มปลาสวยงามเพื่อการส่งออกจากสถาบัน AQSIQ สามารถส่งปลากัดไปยังประเทศ ออสเตรเลีย สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น กลุ่มตะวันออกกลาง เกาหลีใต้ จีน สหรัฐอเมริกา และแคนาดา เยาวลักษณ์ฟาร์ม มีมูลค่าการส่งออกจำนวน ๑๗,๔๐๐,๐๐๐ บาท/ปี และมูลค่าการส่งออกของกลุ่มสมาชิกเครือข่ายจำนวน ๓๓๘,๘๘๐,๐๐๐ บาท/ปี ทำให้เกิดการขยายการผลิต เพิ่มการส่งออกและสร้างความร่วมมือระหว่างภูมิภาค ส่งผลให้ยกระดับรายได้มวลรวมของประเทศเพิ่มขึ้น

เป็นคณะกรรมการชุดต่างๆในระดับประเทศ ได้แก่ ๑. ประธานสหกรณ์ปลาสวยงามแห่งสยาม จำกัด ๒. คณะทำงานจัดทำ “มาตรฐานปลากัดสวยงามในประเทศไทย” เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกวดปลากัดสวยงามให้เป็นที่ยอมรับของสากล ๓. คณะกรรมการวิชาการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ปลากัดไทย ๔. คณะกรรมการจัดงานวันประมงน้อมเกล้า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน ๕. คณะผู้ตัดสินปลากัดสวยงามในงานแสดงสินค้าเกษตรแห่งชาติ ของประเทศมาเลเซีย (MAHA) และได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สาขาอาชีพเพาะเลี้ยงปลาสวยงามและพรรณไม้น้ำ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การขยายผลงาน

นายพิบูลย์ชัย ขวนชื่น เป็นเกษตรกรผู้มีความรู้การพัฒนาสายพันธุ์และเพาะเลี้ยงปลากัดสวยงาม โดยเยาวลักษณ์ฟาร์ม เป็นศูนย์การเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงปลากัดสวยงามแบบครบวงจร และเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร นักศึกษา และผู้ที่สนใจ ทั้งนี้ มีการถ่ายทอดผลงานผ่านสื่อที่หลากหลายและต่อเนื่อง เช่น บทความ วารสาร โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และผ่านทางสื่อโซเชียลต่าง ๆ เช่น Facebook Youtube รวมถึงเป็นผู้เขียนบทความ เรื่อง Betta in Thailand ในหนังสือ Ornamental Fish and Aquatic Plants Thailand directory ๒๐๑๕ - ๒๐๑๗ บทความ เรื่อง “ปลากัด” ภาควิชาภาษาอังกฤษ ในหนังสือ Thailand directory ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๓ - ปัจจุบัน และหนังสือมาตรฐานปลากัดสวยงามในประเทศไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๙) จึงมีกลุ่มเครือข่ายที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติกระจายไปอย่างกว้างขวาง เช่น กลุ่มเบต้าสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีสมาชิก จำนวน ๓๐ ราย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เพาะเลี้ยงปลาสวยงามนครปฐม (ปลาสวยงามแปลงใหญ่) มีสมาชิก จำนวน ๑๔๐ ราย กลุ่มผู้เพาะเลี้ยงปลากัดสวยงามจังหวัดอ่างทอง มีสมาชิก จำนวน ๑๒ ราย สหกรณ์ปลาสวยงามแห่งสยามจำกัด มีสมาชิก จำนวน ๑๓๐ คน สมาคมปลากัด มีสมาชิก จำนวน ๓๕๐ คน